

Richteren 11:30-31: *“En Jeftha deed de HEERE een gelofte en zei: “ Als U de Ammonieten geheel in mijn hand zult geven, dan zal dat wat naar buiten komt en mijn vanuit de deur van mijn huis tegemoet komt, als ik in vrede terugkeer van de Ammonieten, voor de HEERE zijn, en ik zal het als brandoffer offeren. ””*

Dit lijkt nogal een belofte van Jeftha.. Heeft hij God echt beloofd om zijn dochter (letterlijk) als brandoffer te offeren?!
(Moet je überhaupt beloftes doen aan God? Hier gaan we verder niet op in. Dit is een andere vraag.)

Het volgende heb ik gebaseerd op Bijbelteksten. Ik heb niet naar antwoorden gegoogled.

Zo gezegd, zo gedaan, God gaf de Ammonieten in de hand van Jeftha en je raad het al; zijn dochter kwam vervolgens als eerste naar buiten. Dus om zijn belofte na de komen zou Jeftha moeten offeren, met de dood als gevolg?? Dit is de vraag!

Natuurlijk heeft een brandoffer een letterlijke interpretatie in de Bijbel:

* Abraham werd opgedragen zijn zoon Izak te offeren als brandoffer (Genesis 22:2). Dit zou een letterlijk offer zijn. Dit weten we door het hout, het vuur, het mes, etc (Genesis 22:6). Gelukkig voorzag God in een ander brandoffer, een mooie verwijzig naar het uiteindelijk, finale offer van Jezus Christus;

* De Israëlieten moesten brandoffers offeren volgens de wet van Mozes (bijvoorbeeld Exodus 29:42)... en uiteindelijk...;

* ... is de Heer Jezus Christus ook een letterlijk offer voor ons geworden, toen Hij werd gekruisigd, een offer eenmaal geschied (bijvoorbeeld Hebreëen 9:28).

Dit is verder wel duidelijk. Brandoffers in de Bijbel waren letterlijke offers, waarbij een levend wezen het met de dood moest bekopen.

De vraag is echter of de Bijbel de mogelijkheid biedt voor een andere interpretatie voor het stuk in Richteren 11, zeg maar een geestelijke vorm van offeren, zonder de dood als gevolg. Ik denk uiteindelijk van wel, om meerdere redenen:

* In eerste plaats is het altijd essentieel om de Bijbel in context te lezen:

Er staat dat de dochter van Jeftha zijn enige kind was (Richteren 11:34). Als het offer gezien moest worden als een letterlijk offer, waarom zou Jeftha dan zo'n belofte doen? Er was immers een hoge kans dat zijn dochter als eerste uit het huis zou komen en het daarom een hoog risico zou zijn dat zij een letterlijk brandoffer zou worden. Dat lijkt mij niet logisch. Maar misschien dacht Jeftha niet logisch.

(Ik heb later een voorganger horen zeggen dat er geen dier naar buiten kwam. Jeftha had waarschijnlijk gedacht dat er een dier naar buiten kwam)

* Daarnaast staat er heel duidelijk in vers 38:

“Toen ging zijn met haar vriendinnen op weg en zij huilde op de bergen, omdat zij maagd zou blijven.”

Dit vers zou voor mij genoeg reden zijn om het offer als geestelijk offer te zien, en dit vers is een sleutelvers voor het antwoord. Er staat niet: “ ... Omdat zij zou sterven.”
Nee, zij bleef maagd. Dat was het offer.

* Bovendien staat er in vers 40 als afsluiter van het hoofdstuk (of 'soap'):

“dat de dochters van Israel van jaar tot jaar op weg gingen om met de dochter van Jeftha, de Gileadiet, te praten, vier dagen per jaar.”

Vraagje: hoe kun je met iemand praten als zij dood is?!

Dit lijkt mij ook vrij duidelijk. Zij stierf niet. Sterker nog, zij bleef jaren een aanspreekpunt.

De Statenvertaling vertaalt het desbetreffende Hebreeuwse woord met 'aan te spreken'. De King James vertaalt dit met 'lament'...

Hoe dan ook, er is geen aanleiding om te concluderen dat zij het met de dood moest bekopen. Dat staat nergens in Richteren.

Voor mij is het duidelijk dat het hierbij wel degelijk gaat om een offer gewijd aan God, zij het om een geestelijk (brand)offer. Als offer was de dochter van Jefta volledig toegewijd aan de Heere en had daarom de rest van haar leven geen gemeenschap met een (aardse) man.

Van een dergelijke toewijding is vaker sprake in de Bijbel. Samuel was ook als het ware aan God 'geofferd' door zijn moeder Hanna:

1 Samuel 1:11: *"Zij legde een gelofte af, zij zei: HEERE van de legermachten..., maar aan Uw dienares een mannelijke nakomeling geeft, dan zal ik die voor al de dagen van zijn leven aan de HEERE geven..."*

1 Samuel 1:28: *"Daarom heb ik hem ook voor al de dagen dat hij op aarde is, aan de HEERE overgegeven..."* +

Zoals Samuel door Hanna aan God werd gegeven, zo werd de dochter van Jefta door haar vader aan God gegeven?

+ (Samuel werd wel aan gegeven in het kader van het nazoreïscheschap. Context is wel anders, maar het gaat hier om het 'gegeven zijn aan God')

Het nieuwe testament spreekt ook van geestelijke offers. Het nieuwe verbond kent overigens geen letterlijke offers meer, omdat Jezus de wet heeft vervuld en ons heeft vrijgemaakt van de wet.

1 Petrus 2:5: *"dan wordt u ook zelf, als levende stenen, gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterschap, om geestelijke offers te brengen, die God welgevallig zijn door Jezus Christus."*

Romeinen 15:16: *"om een dienaar van Jezus Christus te zijn voor de heidenen, door het Evangelie van God als een priester te dienen, opdat het offer van de heidenen welgevallig zou zijn aan God, geheiligd door de Heilige Geest."*

en natuurlijk Romeinen 12:1-2: *"Ik roep u er dan toe op, broeders, door de ontfermingen van God, om uw lichamen aan God te wijden als een levend offer; heilig en voor God welbehaaglijk: dat is uw redelijke godsdienst. En wordt niet aan deze wereld gelijkvormig, maar wordt veranderd door de vernieuwing van uw gezindheid om te kunnen onderscheiden wat de goede, welbehaaglijke en volmaakte wil van God is."*

Ik denk dat het uiteindelijk een les is voor ons:

* in hoeverre brengen wij geestelijke offers aan God?

* In hoeverre hebben wij onze lichamen aan God gewijd als een levend offer?